

prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Central)
judecător: M.Țurcan
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
judecători: Iu.Cimpoi, A.Danilov, I.Secrieru

dosarul nr. 2r-490/2018

DECIZIE

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Ursu Nicolae,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Ursu Nicolae împotriva lui Budeanu Valeriu și Budeanu Margareta cu privire la încasarea datoriei și dobânzilor de întârziere,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2018, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de către Ursu Nicolae

c o n s t a t ă :

La 16 septembrie 2016 Ursu Nicolae a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Budeanu Valeriu și Budeanu Margareta, solicitând încasarea sumei de 6.160 dolari SUA și 7.165 euro cu titlu de datorie, ceea ce constituie 277 850 lei conform cursului oficial la ziua din 25 iulie 2016, a sumei de 39 979,95 lei cu titlu de dobândă de întârziere, a sumei de 3 558,27 lei cu titlu de inflație, precum și 9 642 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 30 decembrie 2014 a oferit soților Budeanu Valeriu și Budeanu Margareta un împrumut în sumă de 6 160 dolari SUA și 7 165 euro, ultimii obligându-se să ramburseze datoria timp de un an de zile din momentul acordării împrumutului, și anume, 30 decembrie 2015.

Reclamantul a menționat că, Budeanu Valeriu a insistat ca recipisa de împrumut să fie perfectată doar pe numele lui, deși banii au fost împrumutați pentru necesitățile familiei Budeanu.

Ursu Nicolae a afirmat că din momentul primirii banilor și până în prezent, Budeanu Valeriu și Budeanu Margareta nu i-au restituit împrumutul acordat.

Pe parcursul examinării cauzei, Ursu Nicolae și-a concretizat pretențiile din acțiune, solicitând în final încasarea în mod solidar din contul părților Budeanu Valeriu și Budeanu Margareta a sumei de 6 160 dolari SUA și sumei de 7 165 euro cu titlu de datorie, ceea ce constituie 277 850 lei conform cursului oficial la ziua din 25 iulie 2016, a sumei de 84 969 lei cu titlu de dobândă de întârziere, a sumei de 28 860 lei cu titlu de inflație, precum și 19 642 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, dintre

care 9 642 lei taxa de stat și 10 000 lei cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Central) din 13 iulie 2017, acțiunea a fost admisă în parte, fiind încasată de la Budeanu Valeriu în beneficiul lui Ursu Nicolae suma de 7 165 euro și 6 160 dolari SUA cu titlu de datorie convertiți în lei MD conform cursului oficial la momentul executării hotărârii; 84 969 lei cu titlu de dobândă de întârziere, 8 000 lei cheltuieli de asistență juridică și 10 884,57 lei taxa de stat, iar în total suma de 103 853,57 lei, în rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 1 august 2017 Ursu Nicolae a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii, casarea parțială a hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri de încasare a sumelor în mod solidar.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Ursu Nicolae, acordând apelantului termen până la 14 noiembrie 2017 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, să prezinte dovada achitării taxei de stat în mărime de 8 163,42 lei. Concomitent, apelantului i s-a comunicat că ședința de judecată este numită pentru 14 noiembrie 2017, ora 13.00 și în cazul neîndeplinirii indicațiilor prescrise în încheierea dată, cererea de apel va fi restituită.

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 22 noiembrie 2017 a respins recursul declarat de către Ursu Nicolae și a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017. (f.d. 145-148)

Prin încheierea din 24 aprilie 2018 Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de recurs depusă de către Ursu Nicolae, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC. (f.d.166-169)

Nefiind de acord cu încheierea emisă, la 26 aprilie 2018, Ursu Nicolae a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate și acordarea unui termen suplimentar pentru plata taxei de stat.

În motivarea recursului a indicat că în urma contestării încheierii de a nu da curs cererii de apel, urma să fie emisă o nouă încheiere, prin care să fie stabilit un termen nou de înlăturare a neajunsurilor. Or, la stabilirea obligației de plată și a termenului de executare a acestei obligații urmează a fi luate în considerare împrejurările speței.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii instanței de apel din 24 aprilie 2018 la 26 aprilie 2018, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează

recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 364 alin. (1) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Conform art. 365 alin. (4) CPC, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC (în redacția din 1 iunie 2018), dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Iar, conform art. 368 alin. (1) CPC (în vigoare la momentul emiterii încheierii) dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 365, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

După cum denotă din actele cauzei, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 13 iulie 2017, acțiunea a fost admisă în parte.

La 1 august 2017 Ursu Nicolae a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, fără a anexa dovada de plată a taxei de stat și a solicita scutirea de la plata taxei de stat. (f.d. 127)

Ca urmare, prin încheierea din 20 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 22 noiembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Ursu Nicolae, acordând apelantului termen până la 14 noiembrie 2017 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, să prezinte dovada achitării taxei de stat în mărime de 8 163,42 lei. Concomitent, apelantului i s-a comunicat că ședința de judecată este numită pentru 14 noiembrie 2017, ora 13.00 și în cazul neîndeplinirii indicațiilor prescrise în încheierea dată, cererea de apel va fi restituită. (f.d. 136-138, 145-148)

Este cert și faptul că, Ursu Nicolae a recepționat încheierea din 20 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău de a nu da curs cererii, deoarece a contestat-o cu recurs.

Astfel, la 22 decembrie 2017 Ursu Nicolae a primit citația pentru 30 februarie 2018 (f.d. 153), însă ședința a avut loc la 30 ianuarie 2018, fapt pentru ce ședința de judecată a fost amânată pentru 13 martie 2018 ora 10.00, la care s-a acordat un termen suplimentar pentru lichidarea neajunsurilor și citarea repetată a părților, ședința fiind amânată pentru 24 aprilie 2018 ora 12.00.

Totodată, s-a stabilit că la 11 aprilie 2018 Ursu Nicolae a recepționat citația pentru ședința de judecată din 24 aprilie 2018, fapt confirmat prin avizul de recepție semnat și anexat la materialele dosarului. (f.d. 162)

De asemenea, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 24 aprilie 2018 s-a stabilit că părțile la proces, inclusiv și apelantul Ursu Nicolae nu s-au prezentat și ultimul nu a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea instanței de apel din 20 septembrie 2017 și nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat (f.d. 165), iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2018, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, a fost restituită cererea de apel depusă de

către Ursu Nicolae. (f.d. 166-169)

Verificând materialele cauzei în raport cu criticile formulate în cererea de recurs Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2018, deoarece apelantul Ursu Nicolae nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, în speță, nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat în mărime de 8 163,42 lei, în termenul indicat de instanța de apel, inclusiv și după examinarea cererii de recurs, precum și după acordarea unui termen suplimentar la ședința din 13 martie 2018 până la data adoptării încheierii. (24 aprilie 2018)

La caz, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că potrivit art. 113 CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Aderent, dispozițiile art. 14 și art. 16 CPC, în lumina interpretărilor date de CtEDO, principiului preeminenței dreptului, actele de dispoziție judecătorească, în speță, încheierea judecătorească potrivit căreia s-a instituit obligația de a prezenta cererea de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii, este obligatorie atât pentru participanții la proces, cât și instanței de judecată, care a emis actul în cauză, obligație care se regăsește și în principiile fundamentale a procesului civil, art.9 și art.26 CPC, neexecutarea căreia afectează atât aparențele de imparțialitatea obiectivă a instanței, cât și cele de echitate a procesului judiciar.

Sub acest aspect, instanța de recurs găsește drept neîntemeiate invocările recurentului precum că, în urma contestării încheierii de a nu da curs cererii de apel, urma să fie emisă o nouă încheiere, prin care să fie stabilit un termen nou de înlăturare a neajunsurilor, aceasta deoarece instanța de apel la ședința de judecată din 13 martie 2018, i-a acordat lui Ursu Nicolae până la 24 aprilie 2018 un termen suplimentar în vederea lichidării neajunsurilor. (f.d. 159) Mai mult, Ursu Nicolae a dispus de suficient timp începând cu 22 noiembrie 2017 (data adoptării deciziei Curții Supreme de Justiție) și până la 24 aprilie 2018 să achite taxa de stat.

Or, instanța de apel a întreprins măsurile necesare după parvenirea dosarului de la Curtea Supremă de Justiție și a expediat citații pentru ședințele de judecată din 30 ianuarie 2018, 13 martie 2018 și 24 aprilie 2018, acordându-i lui Ursu Nicolae un termen rezonabil pentru achitarea taxei de stat.

Deci, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel a întreprins măsuri necesare pentru înștiințarea lui Ursu Nicolae, despre examinarea cauzei și comunicarea actelor de procedură și corect a restituit cererea de apel depusă de către acesta, or, ultimul nu s-a conformat dispozițiilor încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017 și nu a prezentat instanței dovada de plată a taxei de stat, în termenul stabilit.

În acest sens, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că nedepunerea dovezii de plată a taxei de stat, în termenul acordat de instanța de apel, nu este decât o evitare a lui Ursu Nicolae de a beneficia de drepturile sale, garantate atât de legislația națională, cât și cea internațională.

Totodată, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că Ursu

Nicolae, fiind conștient că a depus încă la 1 august 2017 cererea de apel fără a anexa dovada de plată a taxei de stat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceasta.

În asemenea împrejurări Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece apelantul Ursu Nicolae nu a înlăturat neajunsurile stabilite de instanța de apel prin încheierea din 20 septembrie 2017, și nu a prezentat instanței de apel dovada de plată a taxei de stat, circumstanțe ce atrag consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Iar, în astfel de circumstanțe, nu s-au stabilit încălcări a normelor procesuale la emiterea încheierii, prin urmare, nefiind lezat nici dreptul recurentului la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 al CEDO.

La caz, prezintă relevanță și dispozițiile art. 27 alin.(1) CPC, conform cărora, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către Ursu Nicolae a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Față de cele ce preced și având în vedere că toate criticile formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Ursu Nicolae.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2018, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Ursu Nicolae împotriva lui Budeanu Valeriu și Budeanu Margareta cu privire la încasarea datoriei și dobânzilor de întârziere, prin care cererea de apel depusă de către Ursu Nicolae a fost restituită.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan